

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΥΔΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,
ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα

Πληροφορίες : Μ. Βλάχου

Τηλέφωνο : 2131512109

Δ/ση ηλ. ταχυδρομείου: m.vlachou@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου**

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

(Δνση Ηλ. Ταχυδρομείου: vouli1@prv.ypeka.gr)

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Γεν. Δ/ντού Δασών

& Δασικού Περιβάλλοντος

2. Δ/ση Προστασίας Δασών

ΘΕΜΑ: Αναφορά 1767/26.02.2021.

Για την απάντηση της εν θέματι αναφοράς, ενημερώνουμε ότι:

Ο δασικός χάρτης αποτελεί κτηματογραφικό διάγραμμα, που απεικονίζει τις εκτάσεις στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Καταγράφει και απεικονίζει τις εκτάσεις που ορίζονται στην παρ. 1 αρθ. 13 του ν. 3889/2010, οι δε τεχνικές προδιαγραφές αυτού συντάχθηκαν βασιζόμενες στο Συνταγματικά κατοχυρωμένο ορισμό του δάσους, στα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 3 του ν. 998/1979, στο Π.Δ. 32/2016 και στην επ' αυτών δημιουργηθείσα νομολογία, ανεξάρτητα αν αυτές είναι δημόσιες ή ιδιωτικές. Ανεξαρτήτως λοιπόν ιδιοκτησιακού καθεστώτος, αυτές διαχειρίζονται και προστατεύονται σύμφωνα με την αρχή της αειφορίας και σε συνάρτηση με το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που διέπει την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση αυτών, όπως και ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον. Οποιαδήποτε ιδιοκτησιακή διαφορά ρυθμίζεται είτε διοικητικά είτε δικαστικά αλλά δεν αποτελεί αντικείμενο (αυτή η ιδιοκτησιακή διαφορά) του δασικού χάρτη, εκτός αν πρόκειται για εκτάσεις της παρ. 5 άρθρου 3 ν. 998/1979 που έχουν αναγνωρισθεί ως ιδιωτικές με έναν από τους τρόπους του άρθρου 10 του ν. 3208/2003.

Για το έργο της κύρωσης των δασικών χαρτών, δημιουργήθηκε θεσμικό πλαίσιο που έλαβε υπόψη το Σύνταγμα, τους νόμους του κράτους και το κοινοτικό δίκαιο για την προστασία του περιβάλλοντος, την ενημέρωση των πολιτών, τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά και τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους και τις δαπάνες που ήδη είχαν πραγματοποιηθεί για την κατάρτιση των δασικών χαρτών, καθώς και το στελεχιακό δυναμικό της διοίκησης.

Αναφορικά με τις περιοχές που εξαιρέθηκαν από την θεώρηση και ανάρτηση του δασικού χάρτη, επισυνάπτουμε την 123007/3541/21.12.2020 εγκύκλιο της υπηρεσίας μας (ΑΔΑ: Ω9ΩΓ4653Π8-ΖΦ2.pdf).

Η διαδικασία, λοιπόν, της ανάρτησης του δασικού χάρτη λειτουργεί και ως διαδικασία δημόσιου ελέγχου του θεματικού περιεχομένου του αλλά και της νομιμότητας των στοιχείων που εμπεριέχονται σε αυτόν.

Έτσι μετά την ανάρτηση του δασικού χάρτη, σε εφαρμογή αρθ. 15 ν. 3889/2010, άρχεται το διάστημα υποβολής αντιρρήσεων, από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Η υποβολή αντιρρήσεων επιτρέπεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εκατόν πέντε (105) ημερών από την ημερομηνία που ορίζεται στην πρόκληση υποβολής αντιρρήσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου και η προθεσμία αυτή παρατείνεται για είκοσι (20) ημέρες για όσους κατοικούν μόνιμα ή διαμένουν στην αλλοδαπή. Σύμφωνα δε με τις διατάξεις αρθ. 16 του νόμου αυτού, οι αντιρρήσεις υποβάλλονται σε ηλεκτρονική φόρμα, σε ειδικό διαδικτυακό τόπο που δημιουργήθηκε με την 143792/1794/3-8-2016 Υ.Α. (ΦΕΚ 2750/Β), κατά την πρόβλεψη της παρ. 11 αρθ. 13 ν. 3889/2010, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση πρόσβαση και εξυπηρέτηση των πολιτών σε ότι αφορά τις πληροφορίες που περιέχονται στο δασικό χάρτη, από οποίο σημείο και αν βρίσκονται αυτοί, χωρίς φυσική παρουσία, στον ΟΤΑ που αφορά ο δασικός χάρτης. Στην απόφαση ανάρτησης του δασικού χάρτη υπάρχει και ρητή αναφορά για τη σύσταση του Σημείου Υποστήριξης της Ανάρτησης του Δασικού Χάρτη όπου γίνεται, επίσης, ενημέρωση για το περιεχόμενο του αναρτημένου δασικού χάρτη, τις ώρες και ημέρες λειτουργίας του και τις παρεχόμενες υπηρεσίες αυτού, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου υποβολής αντιρρήσεων».

Επίσης έχει εκδοθεί και η 153394/919/12-04-2017 Υ. Α. (ΦΕΚ 1366Β'), με την οποία δίνεται η δυνατότητα υπόδειξης στη Διοίκηση για διόρθωση πρόδηλων λαθών, που εντόπισε η ίδια η διοίκηση ή επισημάνθηκαν από τους πολίτες τα οποία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 17 ν. 3889/2010.

Καθώς λοιπόν, ο δασικός χάρτης αποτελεί διάγραμμα απεικόνισης μορφής ή χαρακτήρα εκτάσεων, που μετά την κύρωσή του έχει πλήρη αποδεικτική ισχύ ενώπιον κάθε διοικητικής ή δικαστικής αρχής σύμφωνα με την παρ. 5 αρθ. 17 και παρ. 3 αρθ. 19 ν. 3889/2010 όπως ισχύουν, δίνεται ο απαραίτητος χρόνος και τα απαραίτητα εργαλεία ώστε να υποδειχθούν είτε αυτεπάγγελτα από τη διοίκηση είτε από τους πολίτες, τα στοιχεία του δασικού που χάρτη που αμφισβητείται το περιεχόμενό του, πριν αυτός καταστεί οριστικός(υποβολή αντίρρησης/ αίτημα πρόδηλου σφάλματος).

Με την υποβολή αντίρρησης/ αίτημα πρόδηλου σφάλματος, κατά του περιεχομένου του δασικού χάρτη, δίνεται το δικαίωμα στους πολίτες/υπηρεσίες/φορείς κλπ να εκθέσουν τις απόψεις τους, ενώπιον του αρμόδιου προς τούτο οργάνου, Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α) επανεξετάζοντας την κρίση της διοίκησης περί του δασικού, χορτολιβαδικού κλπ ή μη χαρακτήρα που αποδόθηκε στο δασικό χάρτη.

Η ηλεκτρονική διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων/αιτημάτων προδήλων σφαλμάτων απαιτεί για την ολοκλήρωση της διαδικασίας μόνο τον προσδιορισμό της έκτασης που αυτή αφορά - γεγονός που αποτελεί και την αποκλειστική ευθύνη του υποβάλλοντος- την καταβολή, όπου προβλέπεται, του ειδικού τέλους αντιρρήσεων και την απόδειξη του έννομου συμφέροντος ενώ ό,τι άλλο στοιχείο κρίνει ο ενδιαφερόμενος ότι αποτελεί αποδεικτικό της αντίρρησης, δύναται να το προσκομίσει και ενώπιον της επιτροπής κατά την ημερομηνία εκδίκασης της αντίρρησης. Επίσης με την ηλεκτρονική διαδικασία, δίνεται η ευχέρεια να υποβάλλονται

αντιρρήσεις/πρόδηλα και καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου και όλες τις ημέρες της εβδομάδας και όχι μόνο εργάσιμες ημέρες και ώρες.

Η υποχρεωτική, για την υποβολή αντιρρήσεων, υπόδειξη των γεωγραφικών συντεταγμένων των κορυφών του πολυγώνου που αφορά η αντίρρηση, καλύπτει την αποκλειστική ευθύνη του έχοντος έννομο συμφέρον, για την ορθή αποτύπωση του εμβαδού και των ορίων της έκτασης, ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία για την ταυτότητα της επίμαχης έκτασης.

Επίσης σύμφωνα, με την παρ. 2 αρθ. 22 ν. 3889/2010 δόθηκε η εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας να καθορίσουν το ύψος, τον τρόπο καταβολής του ειδικού τέλους αντιρρήσεων και τις περιπτώσεις εξαιρέσης από την καταβολή του. Το κόστος υποβολής των αντιρρήσεων που ήδη είχε μειωθεί κατά 10% από το ισχύον με την 112784/496//15-9-2014 (Β' 2551)ΚΥΑ, τον Οκτώβριο του 2016, μειώθηκε εκ νέου με τη με αριθ. 151585/323/3-2-2017 (Β'347) ΚΥΑ. Επίσης, εκδόθηκαν οι 155973/999/26-4-2017 (ΦΕΚ 1491/Β) και 160525/2210/20-9-2017 (ΦΕΚ 3327/Β) ΚΥΑ, εξαιρώντας από την καταβολή του ειδικού τέλους αντιρρήσεων τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού και την Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθ. 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Η απόφαση λοιπόν, καθορισμού ειδικού τέλους αντιρρήσεων όπως συμπληρώθηκε και ισχύει είναι αμερόληπτη, δίκαιη, έγκαιρη και χωρίς απαγορευτικό κόστος.

Αρχικά δε η, με εξαίρεση από το ειδικό τέλος αντιρρήσεων, δυνατότητα άσκησης αντίρρησης στόχευε στην δυνατότητα του πολίτη, χωρίς κόστος να προσκομίσει τις συγκεκριμένες διοικητικές πράξεις που, σύμφωνα με τις προδιαγραφές, όφειλαν να συμπεριληφθούν στο δασικό χάρτη και από αδυναμία της διοίκησης δεν αποτυπώθηκαν σε αυτόν, ώστε αυτές, αφού υποδειχθούν αρμοδίως, να αποτυπωθούν, ενώ για τον ίδιο λόγο θεσμοθετήθηκε και διόρθωση πρόδηλου σφάλματος, (σχετική η 153394/919/12.04.2017 απόφαση Αν. ΥΠΕΝ, ΦΕΚ 1366/Β') για ειδικά σφάλματα που οφείλονται σε παραλείψεις/λάθη απεικόνισης πριν την κύρωση του δασικού χάρτη, κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερομένου ή αυτεπάγγελτα από τη διοίκηση, προσκομίζοντας πάντα, όλα τα απαραίτητα προς την διαπίστωση του σφάλματος, έγγραφα, βεβαιώσεις, ταυτοποιήσεις κλπ.

Με την προβλεπόμενη διαδικασία, κρίθηκε από τη διοίκηση ότι καλύπτονται τα ειδικότερα δικαιώματα των πολιτών, αυτά της άμεσης πρόσβασης σε πληροφορίες για θέματα περιβάλλοντος, τις οποίες κατέχουν οι δημόσιες αρχές και της συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων που αφορούν τα θέματα αυτά, συνδέοντας τη με τα ατομικά δικαιώματα, την αρχή της αειφορίας και την αρχή της διαφάνειας.

Για περιοχές που ισχύουν αποφάσεις κήρυξής τους ως αναδασωτέων λόγω πυρκαγιάς και δεν αποτέλεσαν και δεν αποτελούν δάση ή δασικές εκτάσεις, σύμφωνα με τη φωτοερμηνεία κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν. 3889/2010, ή έχουν εκδοθεί τελεσίδικες πράξεις και αποφάσεις με τη διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979 (Α' 289) που τις χαρακτηρίζουν μη δάση ή μη δασικές εκτάσεις, έχει εφαρμογή η παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 3889/2010.

Εν κατακλείδι, η ανάρτηση του δασικού χάρτη και ο χρόνος για την υποβολή των αντιρρήσεων, έρχεται να ενδυναμώσει και ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών έναντι της Δημόσιας Διοίκησης, (επανελέγχου των πράξεών της) επιλύοντας ζητήματα

που αφορούν άμεσα τους πολίτες, αποτρέποντας τυχόν διενέξεις με το Δημόσιο για αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του ενδιαφερομένου. Αν οι ενδιαφερόμενοι επιλέξουν να μην το ασκήσουν ο δασικός χάρτης θα κυρωθεί κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 ν. 3889/2010.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ